

«Don Giovanni» («Don Juan») taas laval

29. oktoobril 1787. aastal esietendus Praha Rahvusteatri ooper nimetusega «Don Giovanni». Juhatas selle looja Mozart ise. Pärast tõlget saksa keelde (libretist oli itaallane) algas «Don Juani» võidukäik Euroopas (alles viimasel ajal on ooperile kõikjal tagastatud esialgne nimi, nüüd ka «Estonias»). Pole huvitusest märkida, et juba 1797. aastal mängiti «Don Giovanni» Tallinnas, seega palju varem kui paljudes Euroopa suurlinnades.

Don Juani kuju on pärit keskaegsetest hispaania legendidest, mille esimese kirjandusliku käsitluse andis Tirso de Molina draamas «Sevilla pilkaja ja kivist külaline» (1634). Tänapäevaks on don Juan inspireerinud vähemalt pooltsada autorit: luuletajaid, proosa- ja näitekirjanikke, he-

liloojaid ja filosoofe. Nende seas on Molière, Goldoni, Gluck, Cimarosa, Byron, Mérimée, Puškin, R. Strauss, Ros-tand, Baudelaire, Kierkegaard, Frisch... Ent suurimaks on jäänud Mozart oma kontrastiderikka, võrratust sisemisest liikumisest kantud geniaalse muusikaga.

RAT «Estonia» praegune lavastus — Georg Otsa alustatud töö tuli lõpetada Arne Mikul — erineb suuresti 1952. a. lavastusest. Kõigepealt uuris Georg Ots mitmesuguseid allikmaterjale ja tegi ise uue tõlke, milles on peensusteni arvestatud kõige erinevamaid karaktereid. Ja neid ooperis juba leidub — mahlakatest talupojatüüpidest aadlini välja. Teiseks mängitakse ooperit n.-ö. kaanest kaaneni, ilma kupüürideta. (mitmed aariad II vaatusest, terve lõpustseen jm., mis eelmises lavastuses puudusid).

Muusikaline väljatöötus la-sus ja lasub Neeme Järvi õl-

Pildil: vasakult Kaie Konrad, Rostislav Gurjev, Mare Jõgeva, Voldemar Kuslap ja Teo Maiste.

gadel; tulevikus tuleb talle appi etendusi juhtima praegu Leningradi Konservatooriumis dirigeerimist õppiv Peeter Lilje. Dekoratsioonid, kostüümid, projektsioonid tegi ja valis koos Georg Otsaga Eldor Renter. Don Giovanni laulavad Voldemar Kuslap ja Illart Orav, mõne aja pärast ka Teo Maiste; Komtuuri Ervin Kärvet ja Ahti Männik, pärast Itaaliast naasmist veel Mati Palm; Donna Annat Mare Jõgeva ja Haili Sammelselg; Don Ottaviot Rostislav Gurjev, Donna Elvirat Maarja Haamer, Tiina Jaaksoo, Kaie Konrad (küüalisena) ja Sol-veig Raja; Leporello Teo Maiste ja Uno Kreen (Mati Palm); Masettot Ervin Kärvet ja Ahti Männik; Zerlinat Anu Kaal, Helgi Sallo (tema esimeene ooperiosa) ja Jelena Solovjova.

«Don Giovanni» esietendus «Estonias» täna õhtul.

ALO RAUD